

Nivells de desenvolupament moral

Sessió de treball facilitada per Amèlia Tey, membre del GREM (Grup d'Investigació en Educació Moral) i del PEVA (Programa d'Educació en valors),
11 de juliol de 2011

Objectius:

- Presentar una visió general del que és el desenvolupament moral
- Conèixer les variables relacionades
- Conèixer els elements pedagògics que cal tenir en compte a l'hora d'elaborar un material pedagògic
- Relacionar-ho amb l'Educació pel Desenvolupament

Presentació de la sessió i conceptes bàsics

Es parlarà dels nivells (= es fa una graduació de l'evolució) de desenvolupament (= el desenvolupament està relacionat amb l'aprenentatge, veure definicions més avall) moral (= noció del que és correcte, del que està bé i no està bé).

→ Definicions: per parelles, hem de donar desposta a les preguntes: Què és l'aprenentatge? I què és el desenvolupament?

Així aconseguim extreure'n les següents definicions:

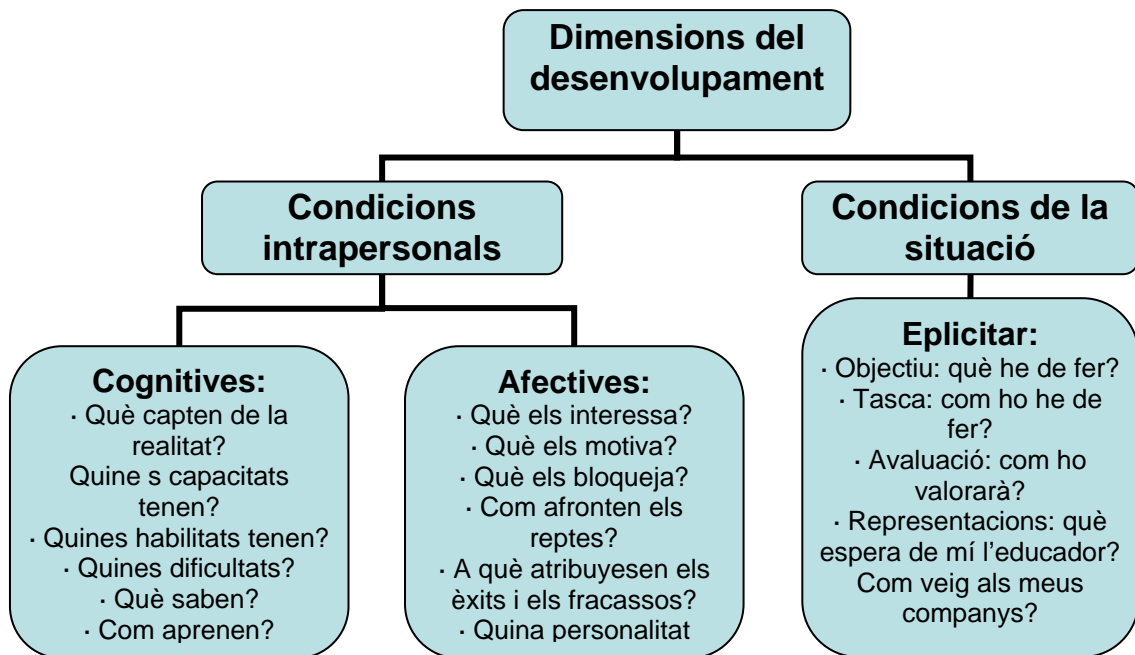
Aprenentatge: Procés construït a partir de les relacions amb els altres que em permet reubicar i mobilitzar els meus coneixements i ser competent.

Es pot aprendre a través de diferents canals:

- *aprendre mirant*: interacció (observació)
- *aprendre fent*: assaig i error (experiència)

Desenvolupament: Procés que implica que la persona ha après alguna cosa i és capaç de situar-ho dins d'un aprenentatge més general. [per exemple, identifico un sentiment, el situo en el desenvolupament emocional, tinc una discussió ètica i la ubico en el desenvolupament moral].

Hi ha 3 apropaments al desenvolupament: l'afectiu, el cognitiu i el moral.

Desenvolupament cognitiu

En el procés d'aprenentatge hi ha un: Que es desestructura quan es planteja una tasca difícil o nova:

Si s'aconsegueix respondre a aquesta tasca, es torna a un:

equilibri inicial
↓
desequilibri
↓
reequilibri

Perquè hi hagi aprenentatge i desenvolupament, hi ha d'haver un estímul o repte, però adequat a l'edat i les capacitats de cada educand. Si no es surt de la zona de confort, ja no s'aprèn.

Els estadis i nivells de desenvolupament moral de Kohlberg

→ Dilema de Heinz:

Objectius:

- Identificar diferents tipus d'argumentació d'acord amb l'escala de Kohlberg;
- Distingir arguments cognitius d'arguments afectius.

Desenvolupament de l'activitat: Primer individualment i després en grups de 5 persones llegim el dilema següent, i responem a la pregunta.

El Dilema de Heinz

En Europa una mujer estaba a punto de morir de una forma especial de cáncer. Según los doctores, existía un medicamento que la podía salvar. Se trataba de una forma de "radio" que un farmacéutico de la ciudad había descubierto recientemente. El medicamento era muy caro de producir, pero el farmacéutico aumentaba dos veces más el coste de hacerlo. Pagaba doscientos dólares por el "radio", pero obligaba a pagar dos mil dólares por una pequeña dosis del medicamento.

El marido de la mujer enferma, Heinz, recurrió a todo el mundo para conseguir el dinero que le hacía falta, pero sólo pudo recoger unos mil dólares, es decir, la mitad de lo que costaba. Le dijo al farmacéutico que su mujer se moría, le pidió que le vendiese el medicamento más barato o le permitiese pagar más adelante. Pero el farmacéutico le dijo: - No, yo he descubierto el medicamento y quiero sacar dinero de ello.

De esta forma, Heinz se desesperó y empezó a pensar en entrar en el almacén del farmacéutico y robar el medicamento para su mujer.

¿Debería Heinz robar el medicamento?

A continuació lliguem els arguments de cada grup de treball als estadis i nivells de Kohlberg:

Nivells de desenvolupament moral	Estadis del judici moral
PRECONVENCIONAL (centrat en el jo)	Estadi 1: Orientació envers la obediència i el càstig.
	Estadi 2: Orientació instrumental-relativista.
CONVENCIONAL (grup)	Estadi 3: Orientació vers la concordança interpersonal: bon/a noi/a.
	Estadi 4: Orientació vers la llei i l'ordre.
POSTCONVENCIONAL (universal)	Estadi 5: Orientació vers el contracte social i els drets individuals.
	Estadi 6: Orientació ètica universal.

Els estadis a tractar a l'aula han de ser d'un nivell superior a aquell en que es troba l'alumnat. No es pot saltar més d'un estadi, ni és massa estimulant treballar amb etapes superades.

Crítiques: Els estudis de Kohlberg es van fer sobre població nordamericana, majoritàriament blanca, i masculina. Els estadis que defineix, doncs, s'han de relativitzar i contextualitzar en cada cas.

El plantejament de Kohlberg en que els homes obtenien una puntuació més alta, es basa en l'eix de la justícia. Carol Giligan es va basar en un eix diferent, el de la cura, en el que les dones van puntuar millor. Una tercera teoria, de l'atenció justa de Hoffman, ha combinat els dos plantejaments, tot i que no ha definit estadis de desenvolupament.